

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Декан економічного факультету

В.М. Гельман

2025 р.



СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ В ЕКОНОМІЦІ**


підготовки бакалавра  
денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма Економічна кібернетика, Міжнародна економіка,  
Управління персоналом та економіка праці

спеціальності 051 Економіка  
галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки

**ВИКЛАДАЧ: Баштанник О.І., ст. викладач кафедри економічної кібернетики**

Обговорено та ухвалено  
на засіданні кафедри економічної  
кібернетики  
Протокол № 1 від "25" серпня 2025 р.  
Завідувач кафедри економічної кібернетики

 Н.К. Максишко

Погоджено  
Гарант освітньо-професійної програми  
«Економічна кібернетика»

 Н.К. Максишко

Гарант освітньо-професійної програми  
«Міжнародна економіка»

 Н.О. Дугієнко

Гарант освітньо-професійної програми  
«Управління персоналом та економіка праці»

 І.М. Дашко

2025 рік



**Зв'язок з викладачами:**

**Е-mail:** *economkiberznu@gmail.com; obasht2@gmail.com.*

**Сезн ЗНУ повідомлення:** *Moodle(форум курсу, приватні повідомлення)*

**Телефон:** *(061)228-76-41, 0677710940*

**Інші засоби зв'язку:** *Viber, WhatsApp*

**Кафедра:** *кафедра економічної кібернетики, ауд. 113, 5 корпус ЗНУ*

### 1. Опис навчальної дисципліни

**Мета дисципліни** «Інформаційні системи моніторингу в економіці» полягає у формуванні системи фундаментальних теоретичних знань і вироблення практичних навичок щодо розробки та використання комп'ютерних інформаційних систем (ІС) і технологій (ІТ) для кількісного обґрунтування рішень з управління економічними системами і процесами.

Дисципліна пояснює сучасний стан застосування існуючих ІС та ІТ моніторингу і перспектив їх розвитку. Вивчення цього курсу передбачає удосконалення практичних умінь майбутнього економіста щодо застосування існуючих інструментальних засобів і систем накопичення і аналізу інформації як бази для пошуку кращих шляхів ведення бізнесу.

**Об'єктом вивчення дисципліни** є інформаційні системи моніторингу функціонування різних галузей економіки.

**Предмет дисципліни** – сучасні джерела інформаційних ресурсів, бази даних, реєстри, системи накопичення і обробки економічної інформації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Інформаційні системи моніторингу в економіці» є: набуття теоретичних знань щодо методів побудови ІС та ІТ моніторингу функціонування економіки; розвиток аналітичного мислення при дослідженні соціально-економічних систем та процесів в різних умовах; формування у студентів вмінь щодо застосування інструментів пошуку, накопичення, доступу до інформаційних ресурсів, потрібних для розв'язання теоретичних і практичних задач управління економічними об'єктами.

Вивчення дисципліни «Інформаційні системи моніторингу в економіці» базується на знаннях та компетентностях, набутих студентами в результаті вивчення дисциплін: «Математичні основи економіки», «Теорія ймовірностей і математична статистика», «Інформаційні технології в управлінні економічними системами».

Набуті студентами знання та компетентності з дисципліни «Інформаційні системи моніторингу в економіці» будуть необхідні їм при вивченні курсів «Економічна кібернетика», «Дослідження операцій», «Моделювання економіки», а також при виконанні аналітичних досліджень під час виробничих практик, при написанні та захисті курсових робіт, у подальшій професійній діяльності.

### Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Вибіркова (Цикл професійної підготовки спеціальності)	
Рівень вищої освіти	Бакалаврський	
Освітні програми	Економічна кібернетика, міжнародна економіка, управління персоналом та економіка праці	
Навчальний рік	2025-2026	
Рік навчання	2-й	
Семестр	4-й	
Кількість тижнів	17	
Кількість кредитів ECTS	7	
Кількість годин	210	
Кількість змістових модулів	7	
Лекційні заняття	34	
Практичні заняття	34	



Самостійна робота	142	
Консультації	Вівторок, 17-30, формат проведення–дистанційно у Zoom за посиланням: <a href="https://us04web.zoom.us/j/9522709275?pwd=akNudWZvamtGZINoVHRyR1JTOHVVRQT09">https://us04web.zoom.us/j/9522709275?pwd=akNudWZvamtGZINoVHRyR1JTOHVVRQT09</a> Ідентифікатор конференції: 952 270 9275, Код доступу: 13579	
Вид підсумкового семестрового контролю	залік	
Посилання на електронний курс в СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	<a href="https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13999">https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13999</a>	

## 2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
<p>ЗК-03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК-04 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-08 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>СК-04 Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК-07 Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК-09 Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК-11 Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК-12 Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК-17 Здатність знаходити інформацію про генерацію, структуру та значення економічних даних, аналізувати джерела даних, а також описувати зв'язок між даними та тенденції їх зміни.</p> <p>ПРН-06 Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>ПРН-12 Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН-19 Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально- економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів</p>	<p>Репродуктивні та проблемно-пошукові методи навчання (пояснювально - ілюстративний метод, метод проблемного викладу, робота з навчальними та методичними матеріалами) лекція, пояснення, робота з методичними матеріалами). Наочні методи (схеми, моделі, алгоритми).</p> <p>Дискусійні методи. Навчальні дискусії.</p> <p>Відтворювальний метод, дослідний метод, методи контролю і самоконтролю: усний, письмовий.</p> <p>Самостійно-пошуковий метод (індивідуальна робота, лабораторна робота).</p>	<p>Методи контролю і самоконтролю: усний, письмовий. Практичні методи (практичні та контрольні завдання). Контрольні заходи: - лабораторні завдання; – теоретичне тестування або опитування; – залік.</p>



ПРН-23 Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення		
ПРН-27 Вміти знаходити інформацію про генерацію, структуру та значення економічних даних, аналізувати джерела даних, а також описувати зв'язок між даними та тенденції їх зміни		

### 3. Зміст навчальної дисципліни

#### Змістовий модуль 1. Вступ до економічного моніторингу

##### Тема 1. Основні поняття й визначення

Предмет, мета курсу, історія виникнення та розвитку задач економічного моніторингу (ЕМ). Концепція та методологія побудови інструментів економічного моніторингу як інформаційного базису прийняття економічних рішень. Основні поняття. Поняття інформаційної моделі. Вимоги до моделі. Класифікація інформаційних моделей.

##### Тема 2. Класифікація систем моніторингу

Класифікація систем моніторингу. Класичні системи ЕМ. Сучасні системи ЕМ. Використання інструментів штучного інтелекту (ШІ). Фінансові показники ЕМ

#### Змістовий модуль 2. Фінансовий моніторинг

##### Тема 3. Моніторинг в банківській сфері

Постановка задачі «Операційний день банку». Періодичні розрахунки в банках (відсотки, дивіденди тощо). Системи автоматизації банківської діяльності.

##### Тема 4. Моніторинг в бюджетній сфері

Змістова постановка та інформаційна модель задачі доходів і видатків бюджету. Види бюджетів. ІС в бюджетному моніторингу.

#### Змістовий модуль 3. Рівні ЕМ

##### Тема 5. Моніторинг на локальному рівні

Статистичні вимірювання. Моніторинг податків. ІС для управління бізнесом.

##### Змістовий модуль 4. Моніторинг на регіональному рівні

Статистична звітність. Райстат. Облстат. Оновлення ІС Держстату.

##### Тема 6. Державна і регіональна статистика

Реорганізація Держстату. Інформаційне забезпечення державного управління.

#### Змістовий модуль 5. Моніторинг у навчальному процесі

##### Тема 7. Моніторинг на рівні школи

Нова українська школа (НУШ). ЕДЕБО.

##### Тема 8. Моніторинг на рівні ЗВО

НАЗЯВО, забезпечення якості освіти. Системи «Кафедра», «Деканат», «Ректорат»

#### Змістовий модуль 6. Системні моделі і методи ухвалення рішень.

##### Тема 9. Прогнозування економічного стану підприємств, регіонів

Моніторинг на державному рівні. Міжгалузеві баланси.

##### Тема 10. Логістика оборонних поставок

Моніторинг Starlink, перевірка в режимі реального часу (для юросіб білий список в Дії). Система Delta – верифікація результатів влучань.

Сили логістики ЗСУ. єБали – моніторинг результатів влучань. Автоматичний розподіл поставки нових дронів.

#### Змістовий модуль 7. Моніторинг економічної безпеки держави.

##### Тема 11. Моніторинг забезпечення енергетичного баланса

Баланс електропостачання. Стрибки напруги. Оптимізація формування черг відключень електроенергії.

##### Тема 12. Економічна безпека держави - найважливіша складова національної безпеки



Посилення глобалізації, зростання конкуренції. Стратегічний моніторинг економічної безпеки. Потенційні та реальні загрози економічній безпеці.

Оцінювання економічної безпеки підприємств, що мають стратегічне значення. Моніторинг рівня економічної безпеки України. Міжнародний досвід моніторингу економічної безпеки.

**Тема 13. Економічна безпека держави на мікрорівні**

Статистичні та аналітичні матеріали Державної служби статистики України. Заходи щодо забезпечення економічної безпеки України.

**4. Структура навчальної дисципліни**

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лекція 1	Економічний моніторинг – інформаційне забезпечення обґрунтування та прийняття рішень.	2		1 тиждень
Лекція 2	Інформаційні моделі та їх класифікація	2		2 тиждень
Практичне заняття 1	Моніторинг в банківській сфері	2		
Самостійна робота	Державна і регіональна статистика.	20		1,2 тиждень
Лекція 3	Класифікація систем моніторингу. Класичні і сучасні системи ЕМ	2		3 тиждень
Самостійна робота	Моніторинг на регіональному рівні	20		
Лекція 4	Фінансовий моніторинг	2		4-5 тиждень
Практичне заняття 2	Моніторинг в бюджетній сфері	2		
Самостійна робота	Інформаційне забезпечення державного управління	20		
Лекція 5	Рівні ЕМ. Державна і регіональна статистика	2		5 тиждень
Лекція 6	Моніторинг у навчальному процесі.	2		6 тиждень
Практичне заняття 3	Системи «Кафедра», «Деканат», «Ректорат»	2		
Самостійна робота	Моніторинг у навчальному процесі. НУШ.	20		7 тиждень
Лекція 7	Моніторинг на рівні ЗВО	2		8 тиждень
Самостійна робота	НАЗЯВО, забезпечення якості освіти	20		
Лекція 8	Прогнозування економічного стану підприємств і регіонів	2		9 тиждень
Практичне заняття 4	Стратегічний моніторинг економічної безпеки.	2		



Лекція 9	Логістика оборонних поставок	2		10 тиждень
Самостійна робота	Інструменти штучного інтелекту (ШІ)	20		10,11 тиждень
Практичні заняття 5-7	Моніторинг за допомогою геоінформаційних систем.	6		10-12 тижні
Лекція 10	Потенційні та реальні загрози безпеці	2		11 тиждень
Практичні заняття 8-9	Моніторинг економічної безпеки України	4		10-12 тижні
Лекція 11	Моніторинг економічної безпеки держави	2		12 тиждень
Лекція 12	Економічна безпека держави на мікрорівні	2		13 тиждень
Практичне заняття 10-11	Презентація і захист ІДЗ. Тестування	4		10-11 тижні
Лекція 13	Моніторинг забезпечення енергетичного балансу	2		14 тиждень
Лекція 14	Інформаційне забезпечення державного управління	4		15 тиждень
Лекція 15	Системні моделі і методи ухвалення рішень	4		16 тиждень
Самостійна робота	Презентація і консультації з розробки ІДЗ	22		17 тиждень
Практичне заняття 12-15	Презентація і захист ІДЗ. Тестування	8		14-17 тижні

### 5. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
<b>Поточний контроль</b>				
Практичне заняття 1	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 1	Теоретичні знання студента оцінюються в 2 бали, викладач задає два теоретичних питання (правильна відповідь на одне питання- 1 бал)	<b>2</b>
	Практичне завдання: Практичне заняття 1	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Виконання практичної роботи оцінюється: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал - практичне завдання виконано не повністю та з помилками; 2 бали - практичне завдання виконано не повністю та з незначними помилками; 3 бали - практичне завдання виконано повністю, але з незначними помилками; 4 бали - практичне завдання виконано повністю та без помилок.	<b>4</b>
Практичне заняття 2	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 2	Теоретичні знання студента оцінюються в 2 бали, викладач задає два теоретичних питання (правильна відповідь на одне питання- 1 бал)	<b>2</b>

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Силабус навчальної дисципліни**  
**Інформаційні системи моніторингу в економіці**



Вид заняття/ роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
	Практичне завдання: Практичне заняття 2	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Виконання практичної роботи оцінюється: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал - практичне завдання виконано не повністю та з помилками; 2 бали - практичне завдання виконано не повністю та з незначними помилками; 3 бали - практичне завдання виконано повністю, але з незначними помилками; 4 бали - практичне завдання виконано повністю та без помилок.	<b>4</b>
Практичне заняття 3	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 3	Теоретичні знання студента оцінюються в 2 бали, викладач задає два теоретичних питання (правильна відповідь на одне питання- 1 бал)	<b>2</b>
	Практичне завдання: Практичне заняття 3	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Виконання практичної роботи оцінюється: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал - практичне завдання виконано не повністю та з помилками; 2 бали - практичне завдання виконано не повністю та з незначними помилками; 3 бали - практичне завдання виконано повністю, але з незначними помилками; 4 бали - практичне завдання виконано повністю та без помилок.	<b>4</b>
Практичне заняття 4	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 3	Теоретичні знання студента оцінюються в 2 бали, викладач задає два теоретичних питання (правильна відповідь на одне питання- 1 бал)	<b>2</b>
	Практичне завдання: Практичне заняття 4	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Виконання практичної роботи оцінюється: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал - практичне завдання виконано не повністю та з помилками; 2 бали - практичне завдання виконано не повністю та з незначними помилками; 3 бали - практичне завдання виконано повністю, але з незначними помилками; 4 бали - практичне завдання виконано повністю та без помилок.	<b>4</b>
	Тестування Атестація 1	Тестування за ЗМ 1-3 дозволяє перевірити теоретичні знання студента та проводиться в СЕЗН MOODLE.	Тестування складається з 10 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 1 бал.	<b>10</b>
Практичні заняття 5-7	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 4	Теоретичні знання студента оцінюються в 2 бали, викладач задає два теоретичних питання (правильна відповідь на одне питання- 1 бал)	<b>2</b>

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Силабус навчальної дисципліни**  
**Інформаційні системи моніторингу в економіці**



	Практичне завдання: Практичні заняття 5-7	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Виконання практичної роботи оцінюється: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал - практичне завдання виконано не повністю та з помилками; 2 бали - практичне завдання виконано не повністю та з незначними помилками; 3 бали - практичне завдання виконано повністю, але з незначними помилками; 4 бали - практичне завдання виконано повністю та без помилок.	<b>4</b>
Практичні заняття 8-9	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 5	Теоретичні знання студента оцінюються в 2 бали, викладач задає два теоретичних питання (правильна відповідь на одне питання- 1 бал)	<b>2</b>
	Практичне завдання: Практичні заняття 8-9	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Виконання практичної роботи оцінюється: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал - практичне завдання виконано не повністю та з помилками; 2 бали - практичне завдання виконано не повністю та з незначними помилками; 3 бали - практичне завдання виконано повністю, але з незначними помилками; 4 бали - практичне завдання виконано повністю та без помилок.	<b>4</b>
Практичні заняття 10-11	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 5	Теоретичні знання студента оцінюються в 2 бали, викладач задає два теоретичних питання (правильна відповідь на одне питання- 1 бал)	<b>2</b>
	Практичне завдання: Практичні заняття 10-11	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Виконання практичної роботи оцінюється: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал - практичне завдання виконано не повністю та з помилками; 2 бали - практичне завдання виконано не повністю та з незначними помилками; 3 бали - практичне завдання виконано повністю, але з незначними помилками; 4 бали - практичне завдання виконано повністю та без помилок.	<b>4</b>
Практичні заняття 12-15	Усне опитування	Теоретичні питання з навчального матеріалу за ЗМ 6	Теоретичні знання студента оцінюються в 2 бали, викладач задає два теоретичних питання (правильна відповідь на одне питання- 1 бал)	<b>2</b>
	Практичне завдання: Практичні заняття 12-15	Розміщено в СЕЗН ЗНУ	Виконання практичної роботи оцінюється: 0 балів – завдання не виконано; 1 бал - практичне завдання виконано не повністю та з помилками; 2 бали - практичне завдання виконано не повністю та з незначними помилками; 3 бали - практичне завдання виконано	<b>4</b>

**ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**  
**Силабус навчальної дисципліни**  
**Інформаційні системи моніторингу в економіці**



			повністю, але з незначними помилками; 4 бали - практичне завдання виконано повністю та без помилок.	
	Тестування Атестація 2	Тестування за ЗМ 4-6 дозволяє перевірити теоретичні знання студента та проводиться в СЕЗН MOODLE.	Тестування складається з 10 тестових питань. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 1 бал.	<b>10</b>
<b>Усього за поточний контроль</b>	14			<b>60</b>
<b>Підсумковий контроль</b>				
Залік	Тестування	Тестування за матеріалом курсу дозволяє перевірити теоретичні знання студента та проводиться в СЕЗН MOODLE.	Тестове завдання складається з 30 тестових питань. Тестове питання містить 3 відповіді, одна з яких є правильною. За правильну відповідь на одне питання студент отримує 0,7 балів.	<b>20</b>
	Практичне завдання	Практичне завдання полягає у представленні самостійно виконаної аналітичної роботи та її презентації за однією з тем із запропонованого списку для самостійної роботи. Подається в СЕЗН MOODLE.	Студент розміщує 2 файли (з роботою та її презентацією) в СЕЗН MOODLE. Максимальна оцінка, яку студент може отримати за виконання завдання, становить 20 балів. Критерії оцінювання: 20 балів: обрана тема проекту розкрита повністю, проект містить обґрунтований аналіз та змістовні висновки, мультимедійна презентація якісна, тобто повністю відображає зміст проекту; 15-19 балів: тему проекту розкрито повністю, але проект або мультимедійна презентація виконана з незначними зауваженнями або помилками; 11-14 балів: тему проекту розкрито не повністю, але основні поняття розглянуто, основний аналіз проведений, мультимедійну презентацію виконано з незначними помилками; 8-10 бали тему проекту розкрито не повністю, аналіз проведений частково або висновки не зроблені, мультимедійну презентацію виконано з помилками; 4-7 бали: обрано тему проекту, складено зміст та тему не розкрито повністю, проект розроблено частково; 2-3 бали: обрано тему та складено зміст, проект розроблено частково; 1 бал обрано тему та складено зміст; 0 балів – індивідуальне завдання не виконано.	<b>20</b>
<b>Усього за підсумковий контроль</b>	2			<b>40</b>

**Шкала оцінювання: національна та ECTS**

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано



B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

## 6. Основні навчальні ресурси

### Рекомендована література

1. Фінансовий моніторинг: навч. посібник / укл. Е.О. Юрій, О.М. Грубляк. Чернівці: Чернівец. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2025. 368 с.
2. Берідзе Т. М. Моніторинг діяльності підприємства в системі стратегічного управління: автореф. дис. д-ра екон. наук : 08.00.04 / Берідзе Тетяна Михайлівна; ЗНУ - Запоріжжя, 2020. – 39 с.
3. Манцуров І. Г. Статистика як основа економіки, керованої даними. Монографія, Київ: 7БЦ, 2023. — 282 с.
4. Цифровізація економіки України: трансформаційний потенціал: монографія / за ред. В.П. Вишневського та С.І. Князева; НАН України, інститут економіки промисловості. — Київ: Академперіодика, 2020. — 188 с.
5. Іванов С. М. Моделювання інформаційних систем в економіці в епоху INDUSTRY 4.0: монографія. Запоріжжя : видавець ФОП Мокшанов В.В., 2022. 324 с.
6. Моніторинг соціально-економічних процесів: опорний конспект лекцій/ уклад. Котикова О. І. – Миколаїв : МНАУ, 2021. – 36 с.
7. Галіцин В.Д. Системи моніторингу: монографія. Київ: Знання України. 2020. – 231 с.
8. Плєскач В.Л., Броварець О.О., Гарко І.І. Інформаційні системи електронного документообігу. К.: ВПЦ “Київський університет”, 2020. 301 с.
9. Клебанова Т. С. та ін. Бізнес-аналітика багатовимірних процесів. Мультимедійний навчальний посібник, <http://ebooks.git-elt.hneu.edu.ua/babap/index.html> / Т. С. Клебанова, Л. С. Гур’янова, Л. О. Чаговець, О. В. Панасенко, О. А. Сергієнко, Р. М. Яценко. Харків, 2024.
10. Економічний моніторинг: методологія та практика: монографія / Берідзе Т.М., Лохман Н.В., Пасічник Н.В. та ін. «NovaBook», 2019. 200 с.
11. Мельник Л. Г. Сучасні соціально-економічні тренди: досвід ЄС та практика України у світлі промислових революцій : монографія / Л. Г. Мельник. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 338 с.
12. Манцуров І.Г. та ін., Методологія статистичного оцінювання стану і динаміки цифрової трансформації України. Економіка України. 2022. № 3. С. 39-56. <https://doi.org/10.15407/economyukr.2022.03.039>.
13. Сментина Н. В., Фіалковська А. А. Стратегічне планування місцевого розвитку: навч. посіб. – К.: ФОП Гуляєва В.М., 2019. – 244 с.
14. Науково-практичні дослідження міжнародних економічних відносин: електронний навчальний посібник / Філіпенко А.- К., 2024.- 158с.
15. Herbert J. Data Mining: The Data Mining Guide for Beginners, Including Applications for Business, Data Mining Techniques, Concepts, and More. Bravex Publications, 2020. 102 p.
16. Matt. How The Modern Data Warehouse in Azure: Building with Speed and Agility on Microsoft’s Cloud Platform. – Apress; 1st ed. edition (June 16, 2020), 304p.



### Інформаційні ресурси

1. Презентації та тексти лекцій, завдання для лабораторних робіт, методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт та індивідуальних дослідницьких завдань розміщені на платформі Moodle: URL: <https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=13999>
2. Держстат. URL: <https://stat.gov.ua/uk>
3. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>
4. YouControl - екосистема рішень на основі відкритих даних. URL: [company@youcontrol.com.ua](https://company@youcontrol.com.ua), <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgzQdzwBWdNZWXscBbmJRNsmrwbzm>
5. Опендатабот. URL: <https://opendatobot.ua/> (дата звернення: 10.01.2024)
6. Державна митна служба України. URL: <https://customs.gov.ua>
7. Цифровізація освіти і науки в період російсько-української війни та відновлення України: оглядове видання / [упоряд.: Гуралюк А. Г. та ін.; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Електрон. вид. – Київ : ФОП Ямчинський О.В., 2025. – 318 с. URL: <https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2025/07/DDETKS-review-digitalization-2025.pdf>
8. Інформаційні системи моніторингу. URL: <https://library.knu.ua/>, <https://lib.kneu.edu.ua/>
9. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua>
10. ГО «Інститут молоді», проведення моніторингу та оцінки. URL: <https://inmol.org/proekty/monitorynh-i-otsinka/>
11. Запорізький інститут економіки та інформаційних технологій. Журнал «Цифрова економіка та інформаційні технології». URL: <http://journals.zieit.edu.ua/index.php/deit>
12. Місцеві податки та збори. URL: <https://zp.gov.ua/pages/164604-miscevi-podatki-ta-zbori>
13. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <https://dntb.gov.ua/category/newsst>
14. Освіта в Україні і за кордоном URL: <http://www.ednu.kiev.ua>
15. Освіта в Україні і за кордоном URL: <http://www.ednu.kiev.ua>
16. Сайт Міністерства освіти і науки. URL: <http://www.mon.gov.ua>
17. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/2116>



## 7. Регуляції і політики курсу

### **Відвідування занять. Регуляція пропусків.**

Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. Усі лабораторні роботи повинні бути виконані та здані до початку залікового курсу у зазначені терміни, роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-1 бал). Перескладання атестаційних контрольних робіт відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

### **Політика академічної доброчесності**

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

### **Використання комп'ютерів/телефонів на занятті**

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та лабораторних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

Під час виконання заходів контролю (контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

### **Комунікація**

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж чотирьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного на адресу [obasht2@gmail.com](mailto:obasht2@gmail.com) або текстове повідомлення за допомогою сервісів Viber та Telegram +380677710940.



## ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

**ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р.** доступний за адресою: <https://surl.li/vlweoj>.

**НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.** Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів Запорізького національного університету: <https://surl.li/wdzjrl>.

**ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН.** Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Процедура повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://surl.lu/hfjbya>.

**ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ.** Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://surl.li/qgacqa>.

Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до:

Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://surl.li/unwzzm>

Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ:

<https://surl.lu/xkxmuz>

**ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА.** Кабінет практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** – навч. корп. №4, каб. №235 (понеділок, середа, четвер 9.00-11.00, 13.00-15.00), навч. корп. №9 (ІННІ) каб.57 (п'ятниця 9.00-11.00, 13.00-15.00), гуртожиток №6 (вул. Добролюбова, 19, середа 9.00-11.00, 13.00-15.00). Попередній запис за тел.: 228-76-48, (099) 253-78-73 щоденно з 9 до 15.

**УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ** Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: [y\\_banakh@znu.edu.ua](mailto:y_banakh@znu.edu.ua)

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

**РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ.** Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Спеціалізована допомога: (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://surl.li/ivewih>

## РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

**НАУКОВА БІБЛІОТЕКА:** <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

**СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ (СКЗН ЗНУ):** <https://moodle.znu.edu.ua>

Посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

**ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ:** <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>